

**TÜRK
PSİKOLOGLAR
DERNEĞİ**

**TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ MERKEZ TRAVMA BİRİMİ
GEZİ PARKI EYLEMLERİNDEN ETKİLENENLERE YÖNELİK
PSİKOSOSYAL DESTEK ÇALIŞMALARI**

1 Haziran-30 Ağustos 2013

Türk Psikologlar Derneği Travma, Afet ve Kriz Birimi Ankara Grubu, 'Gezi Eylemleri'¹ sürecinde yaşanan şiddetten doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen bireyler için psikososyal destek çalışmaları planlama kararı almıştır. Bu karar doğrultusunda, Türk Psikologlar Derneği'yle bağlantılı E-posta listelerine yapılan duyuruyla, bu çalışmalarda yer almak isteyen meslektaşlara ulaşılarak bir gönüllü grubu oluşturulmuştur. Yaklaşık 40 kişiden oluşan bu grup, birbirini izleyen toplantılarla, yapılabilecek çalışmaların içeriği ve bu çalışmaların ne şekilde gerçekleştirilebileceği konularında tartışarak hedefler belirlemiş; görev paylaşımı yapmış ve alınan kararları uygulamaya koymuştur.

Bu raporda, 1 Haziran-30 Ağustos 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu çalışmalar aktarılmaktadır.

ANKARA, 2013

¹ Taksim Gezi Parkı'na alışveriş merkezi ve Topçu Kışlası inşasını engellemeye yönelik olarak 27 Mayıs 2013 tarihinde başlayan; hemen ardından da sosyal medya aracılığıyla Türkiye'nin pek çok iline yayılan eylem süreci.

1. Toplantı (14 Haziran 2013)

TPD Merkez Travma Birimi Başkanı Prof. Dr. Nuray Karancı başkanlığında, Birim üyeleri ve listeler aracılığıyla yapılan duyuruya yanıt veren yaklaşık 40 gönüllü psikoloğun katılımıyla, 14 Haziran 2013 tarihinde ODTÜ Psikoloji Bölümü'nde gerçekleştirilen ilk planlama toplantısı, tanışma, gönüllülerin eğitim ihtiyaçlarının saptanması, tüm sürecin gözden geçirilmesi, bilgi-deneyim paylaşımı ve yapılabileceklere ilişkin tartışmalar şeklinde sürmüştür; toplantı sonunda aşağıdaki kararlara varılmıştır:

- Olaylar sırasında psikolojik açıdan en zorlayıcı öğelerin ve gösterilen psikolojik tepkilerin, farklı kesimler (şiddete doğrudan maruz kalanlar, şiddete maruz kalanların yakınları, olayları medyadan izleyenler vb.) odak alınarak belirlenmesi (TPD web sayfasına konacak bir anket aracılığıyla)
- Bilgilendirici broşürlerin hazırlanması (ilk maddede belirtilen çalışmayla elde edilen bilgiler de eklenerek)
- Bu çalışmalarda yer almak isteyen gönüllü meslektaşlardan ihtiyacı olanlara yönelik eğitimler yapılması
- Ankara'da oluşan bu gönüllü grubun iletişimi için "direntpd" adında bir E-posta grubu kurulması
- Planlanan Psikososyal Destek Programının duyurulması ve ilk etapta programın yaz sonuna kadar sürdürülmesi
- Sürecin periyodik olarak değerlendirilmesi ve gerekli değişikliklerle yeniden düzenlenerek uygulanmaya devam edilmesi
- Planların TPD Yönetim Kurulu'na bildirilmesi

2. Toplantı (28 Haziran 2013)

Direntpd üyelerinin katılımıyla, 28 Haziran 2013 tarihinde ODTÜ Psikoloji Bölümü'nde gerçekleştirilen ikinci toplantıda, ilk toplantıda alınan kararlar doğrultusunda oluşturulan broşür ve hazırlanan gereksinim belirleme formu gözden geçirilmiştir. Toplantı sonrasında, TPD Genel Merkez Yönetim Kurulu Başkanı ile yapılan görüşmede, hazırlanacak broşürün web sayfasına konmasının uygun olduğu; ancak olayların etkilerinin ve gösterilen tepkilerin belirlenmesine yönelik anketin yayımlanmasının ve bireysel psikolojik destek için Dernek merkezinin kullanılmasının bazı sorunlara yol açabileceği bilgisi alınmıştır. Bu nedenle planlar revize edilerek, broşüre son halinin verilmesi ve eğitim planlaması öncelikli hale getirilmiştir.

Bu aşamada, "Gezi Olaylarının Olası Psikolojik Etkileri ve Başaçaıkma Yolları" başlıklı bilgilendirme broşürü basılmış ve Derneğin web sayfasında yayımlanmıştır (Ek 1).

3. Toplantı (22 Temmuz 2013)

Yaz dönemi olması nedeniyle az sayıda katılımcıyla 22 Temmuz 2013 tarihinde ODTÜ Psikoloji Bölümü'nde gerçekleştirilen üçüncü toplantıda, o güne değin sürdürülen çalışmalar gözden geçirilmiş ve gelinen noktada yapılabilecekler üzerinde durulmuştur.

Grup üyelerinin bireysel bağlantılarından elde ettikleri bilgiler yoluyla, bu süreçte etkilenen kişilere ulaşma yöntemleri netleştirilmiştir. Buna göre,

- Ankara'nın çeşitli parklarında düzenlenen forumlara katılım sağlanmasına,
- Forumlarda bu sürecin eylemciler ve tanıklık edenler üzerinde olumlu ve olumsuz nasıl psikolojik etkiler oluşturduğu, bunlardan olumsuz olanları karşısında neler yapılabileceği hakkında kısa bilgilendirme konuşmaları yapılmasına,
- Daha ciddi olumsuz psikolojik etkilenme / travma yaşayan kişileri yönlendirmek için Ankara'daki tıp fakültelerinin psikiyatri kliniklerinin iletişim bilgilerinin forumlardaki masalarda/forum yetkilileriyle paylaşılmasına,
- Forumlardaki iletişim masalarında TPD Merkez Travma Birimi Ankara Grubu tarafından hazırlanan bilgilendirme broşürü hakkında da bilgi verilmesine,
- Ayrıca bu süreçte ciddi psikolojik travma yaşayan kişilerin psikoterapi gereksinimleri ile ilgili gönüllü destek ağının genişletilmesine

karar verilmiştir.

Bu kararlar doğrultusunda aşağıda belirtilen forumlar / inisiyatiflerle görüşme yapacak ve gelen talepler çerçevesinde bilgilendirme toplantıları planlayacak grup gönüllüleri de belirlenmiştir:

- Özlem Akarken- Güvenpark Forumu
- Zeynep Tüzün- Kuşulu Park ve 100. Yıl Forumu
- Bahar Baştuğ - Batıkent Forumu
- Burcu Oktay ve Özlem Akarken - Dikmen/Sokullu Ahmed Arif Parkı Forumu

Son toplantıda alınan bu kararların ardından, bu güne kadar üç foruma katılım sağlanmıştır.

KUĞULU PARK FORUMU

Tarih: 26 Temmuz 2013

Konuşmacılar: Zeynep Tüzün ve Özlem Ulutaş Akarken

Yaklaşık 150 kişinin dinlediği konuşmada, Gezi olaylarının psikososyal sonuçları, toplumsal şiddete doğrudan ve dolaylı maruziyetin sonuçları ve başa çıkma yolları konularında bilgilendirme yapıldı.

Konuşmacılar, yaşanan olayların travmatik boyutunun yanı sıra, ortaya çıkan dayanışmanın sağaltıcı rolünü ve psikolojik sağlamlığın etkilerini de vurguladı.

GÜVENPARK FORUMU

Tarih: 16 Ağustos 2013

Konuşmacılar: Zeynep Tüzün ve Özlem Ulutaş Akarken

Türk Psikologlar Derneği Merkez Travma Birimi'nin bu etkinliği, Güvenpark Dayanışması tarafından bir hafta öncesinde duyurulmuş; konuşma sırasında da, forum sorumluları, verilen bilgileri kayda geçirmiştir.

Konuşmanın içeriği, Kuğulu Park forumunda olduğu gibi, toplumsal şiddetin psikososyal sonuçları, başa çıkma yolları ve psikolojik sağlık olmuştur. Gezi direnişi sürecinde gelişen işlevsel başetme yolları; psikolojik sağlamlığı korumak için yapılabilecekler; profesyonel destek gerektiren durumlar örneklerle vurgulanmıştır. Bildirilen ihtiyaç doğrultusunda, bu forumda, çocukların bu süreçteki yaşantıları ve olumsuz psikolojik etkilerden çocukları korumanın yolları üzerinde de durulmuştur.

BATIKENT FORUMU

Tarih: 22 Ağustos 2013

Konuşmacı: Bahar Baştuğ

Yrd. Doç. Dr. Bahar Baştuğ'un Batıkent Platformuyla yaptığı görüşmeler sonucunda, Platform Türk Psikologlar Derneği Merkez Travma Birimi'nden Kadına Yönelik Şiddet konusunda bir konuşma talep etmiştir. Birim tarafından uygun görülen bu konuşma, Platformun hazırladığı afişle halka duyurulmuştur:

Yaklaşık 50-60 kişinin dinlediği konuşmada, Gezi olayları sürecinde kadın hareketinin aktif olmasında son 10 yılda kadına yönelik artan şiddet ve kadın haklarına yönelik müdahalelerin etkili oluşundan bahsedilmiştir. Alanda yapılmış olan çalışmaların temelinde kadına yönelik şiddetin nedenleri, türleri, kimlerin daha çok şiddete maruz kaldığı, kimlerin daha çok şiddete başvurduğu ve şiddetin kadınlarda, buna tanık olan çocuklarda ve toplum üzerindeki etkileri hakkında bilgi verilmiştir. Sorunun çözümüne yönelik yapılması gerekenler üzerinde foruma katılan mahalle sakinleriyle birlikte fikir alışverişinde bulunulmuştur.

